

ALKARGETU (EKSKOMUNIKATU)?

Oraintsu zurrumuru txar bat entzun da eta gure irakurleentzat zerbait esatea dagokiola uste dot. Auxe da zurrumurua: España'ko Gotzain-Batzordearen buru dan Rouco Kardinalak agiriren bat ei dauko gertu ETA'koak alkargetzeko edo ekskomunikatzeko. "Mundo" izparringiak zabaldu dau zurrumuru ori, baiña gero entzun da, baita, ez daukala ezelako oiñarririk. Dana dala, asi dira Kanon edo Eleiz-Legeen zaleak euren eritxiak agertzen eta ezta-baidatzen, asi dira, baita politikariak euren eritxiak botaten, gotzain batzuk banaka esan dabe eurak ezer be ez dakiela...

Zer da ekskomunikapena edo alkargetzea?

Eleizkide dan bat alkarte onetatik kanpora ateratea. Bizitzan naiz eriotzan naiz eriotz ostean, ez leuke ezelako eskubiderik izango: Ez sakramentuak artzeko, ez eriotz-ostean illetea bere alde egiteko. ez illobi sagaratuan illobiratuia izateko, ez Eleizearen otoiz legezkoetan bere izena esateko edo bere alde otoitz egiteko. Alkargetua edo ekskomunikatua izan dana, bizitzan inpernura bialdua da eta eriotzan galdutzat artzen da.

Egoera negargarria benetan beretzat, etxe koentzat eta Eleiza osoarentzat!

Nor alkargetu (ekskomunikatu) leike?

Artzaiñak bere ardien edo eleiztarren gaiñean dauan eskubidea da eta Aita Santuak egin leike mundua osoan edo Gotzaiñak bere eleizbarrutian. Eleizan legedi bat dago orretarako.

Zergaitik alkargetu (ekskomunikatu)?

Oben guziz astun eta nabarmen bategaitik izan bear dau eta errez sartzen da olako arlora giza-iltzaille diran izuzaleen jokabidea.

Nor alkargetu lei?

Kristo'ren artalde da eleizatik kanpora bialtzeko, lenengo fededuna ta eleizkidea izan bear da. Bateatu bakoak eta eleizatik kampo dagoenak ezin alkargetu edo ekskomunikatu leiz. Geienez eleizakoak ez dirala agertu zalantza dagoanean. Eta gauza ziurra izan bear da oben oso astun eta nabarmen ori egin dauala. Izu-zaleak giza-iltzaille diranean alkargetu leiz baiña baita oiñazeak ezarten dabezanak edo torturatzaileak edo jeno-

zidak edo erri bat desagertzeko bideak artzen dabezenak. Oben bi oneik gaur nabarmenak dira eta gizarte-maillan oso astunak, eleizgiroak, batez be Batikano'ko II Batzar Nagusiaren ondoren. orrelan aintzat artuak.

Eleizeak iñoz egin dau olakorik?

Zori txarrez bai, batez be Erdi-Aroan eta oraintsuago. Aita Santuak ortodoksoak alkargabetu ebazan eta alderantziz gotzain ortodoksoak Aita Santua.

Leon Aita Santuak alkargabetu eban Lutero eta onek be bai Aita Santua, eta sarritan be sarritan egin dira olako ekintzak. Baiña aspaldion Eleizan geiagotan len ezarritako alkargekuntzak edo ekskomunikapenak kendu egin dira (esaterako Ortodoksoena ta Luterorena).

Eleizea ama errukitsua da

Orrexegaitik da sinistu-eziñeko geuzea olako ama batek ori bere seme edo alaba bateri egitea: Betiko inpernura bialdu! Mundu onetan inpernurako bidean ipiñi! Ez. Ori ez.

Eta zer egin ama on batek oker dabiltzanai, esaterako gaur izukeri-giroan giza-iltzaille diranai?

- Eurakaz alkar-izketea egiten alegindu.
- Eurai bideak eta errazoiak eskiñi jokabide ori izteko.
- Seme-alaba orrei biurtzea, gure artera etortea, eskatu.
- Biurtuta datozenak pozik artu.
- Ezelan be ez onartu beste politiku batzuren jokabidea, ola-

koak iltea edo espetxeratzea baiño nai ez dabenen jokabidea. Gudea irabaztea barik, benetako bakea egitea billatu.

• Eleizeak erriak erakutsi ta maitatu bear dauz eta euren eskubideen alde jokatu. Orretarako agiriak esana bete: II Batikano, Pacen in terris, popolorum progressio...

- Gure euskalerria "zazpiak bat" da.

Guztion artean guztiontzat bakea egin eta guztiok, bakoitxa bere lekuan, aurrerapenean ezarri. Orra or Eleiza lez daukagun zeregiña. ■

OLAZAR eta URIBE'tar Martin'ek

"PORKE" EUSKERAZ?

Ogei-bat urte dira, eta itxas-ertzeko erri baten izan zan, euskaldun garbi eta jator bateri "porke" entzun neutsala. Esaterako: "Ez naz etorri lenago, porke aita ez da ordurako etorri".

Antzeko zerbait esaten eben euskaldun klasikuak, baiña ez da ain minkorra: "Ez naz etorri lenago. zerren aita ez da ordurako etorri".

Eta gure euskaldun zarren artean be entzuten da olako zerbait: "Ez naz etorri lenago ,e alta ez da etorri ordurako".

Azkenengo esaldi biok txarto dagozenik ez neuke esango. Bai. ain jatorrak ez dirala, joskeran latiñaren ikutua dauke.

Euskerajatorrean onelan esan bear litzake: "Ez naz etorri lenago, aita ordurako etorri *ez dalako*".

Zergaitik eutsi bear dautsagun esaera zar oneri?

Euskaldunak euskera egiten dau. baiña alderantziz be bai: Euskereak euskalduna egiten dau.

Euskaldunak garalako daukagu ezur-era bat, edo odolmota bat edo aurpegi -era bat, batez be pentsaera bat eta ori zaindu egin bear dogu geure emoitza munduan emotea eta zabaltzea nai ba'dogu.

Gure euskerea asko aldatu da bere edestian, naizta berez iraunkorra izan, naizta ez aldatu latiña gastelera izateko aldatu dan beste. Eta aldakuntza au, alboan euki dogun "adstrakto"ak eragin dau. latiñak lenengo eta latinkumeak gero. Eta aldakuntza ori arlo askotan egin da: itzetan, joskeran, adizkietan, oguzkeran eta abar, baiña alegindu gaitezkan alboko indarren ikutu ori baretzen, gure euskerea larregi aldatu ez daiten.

Eta zergaitik sartu da edo doa sartzen "porke" ori?

Gure burua erdeldun biurtzen doalako eta orregaitik egiten jaku gatx esaldi luze baten azkenera itxarotea. an *lako* lokarria ipinteko. Baiña gure izakerea zaintzeko alegin ori egin-bearrekoa dala uste dot.

Ez esan ba sekula be: "Ez naz etorri *porke* aita berandu etorri da".

Obeto esan ez. beste au: "Ez naz etorri ,e aita berandu etorri da".

Esan: Ez naz ordurako etorri aita berandu eldu *dalako*. ■

Olazar'tar Martin'ek